

M. Lezsák Gabriella, PhD – régész

Szakmai önéletrajz

Hivatalos név: Moys Zoltánné

Publikációs név: M. Lezsák Gabriella

Születési hely, idő: Kecskemét, 1974. 10. 02.

Anyja neve: Sütő Gabriella

Lakcím, levelezési cím: Visegrád, 2025. Fő utca 6.

Mobil: 06 20 517 4685

E-mail: lezsakgabi@gmail.com

Lezsak.Gabriella@abtk.hu

Férjezett (2005): Moys Zoltán, médiaszakember, filmrendező.

Gyermekek (3): Moys Koppány (2005), Moys Boglárka (2006), Moys Csongor (2008).

B Kategóriás jogosítvány

Tanulmányok

1989-1993: Móricz Zsigmond Gimnázium, Tiszakécske

1994-2000: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Régészet szak, Népvándorlás szakág

1999. február – május: (MÖB ösztöndíjjal) Abaj Állami Egyetem, Almaty, Kazahsztán

2013-2016: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Történelemtudományi Doktori Iskola Művelődéstörténeti Doktori Program. Abszolutórium: 2016. május, Zárószigorlat: 2018. május 16.

PhD fokozat: 2020 (okl. sz.: P-5678/2020).

A doktori értekezés címe: A kolozsvári régészeti iskola a „visszatért Észak-Erdély” (1940-1944) alatti időszakban. László Gyula kolozsvári évtizede.

Tudományos ösztöndíjak

1999. február-május: MÖB Ösztöndíj, Kazahsztán, Almaty, Abaj Állami Egyetem

2003-2006: MTA TTI Fiatal kutatói ösztöndíj

2015 szeptember-2016 május: EMMI Nemzeti Kiválóság Program PhD-Ösztöndíj

Nyelvtudás

Orosz: középfokú „C” típusú nyelvvizsga

Kazak: állami középfokú „C” típusú nyelvvizsga

Latin: alacsony szintű nyelvvizsgálóval egyenértékű záróvizsga (diplomabejegyzés)

Munkahely, beosztás

2001-2002: Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

2001-2003: MTI Kultúra rovat, szerkesztő

2003-2011: MTA BTK TTI- Fialat Kutató

2011-2020: MTA BTK TTI tudományos segédmunkatárs

2015 - László Gyula Digitális Archívum, munkatárs (László Gyula kéziratos hagyatékának annotációja).

2020-: HUN-REN BTK tudományos munkatárs

Munkahely címe: MTA BTK Budapest, 1097, Tóth Kálmán utca 4. Tel: (36 1) 224 6755

Kutatási területek

- hunok, avarok, magyarok régészete, története

- magyar őstörténet

- a kolozsvári régészeti iskola története

- László Gyula kolozsvári évtizede

Régészeti kutatóút szervezés, vezetés

Észak-Kaukázus 2016. október 15-30.

Észak-Kaukázus 2017. május 20-június 3.

Észak-Kaukázus 2018. május 26-június 8.

Észak-Kaukázus 2019. május 25-június 9.

Ásatásszervezés, vezetés

Észak-Nyugat Kaukázus, Andrejevskaja scsel (Oroszország, Krasznodari határterület) kora középkori lelőhely, 2019. szeptember 30-október 21.

Önálló kiállítás

Ezer és ezer jel. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. Honfoglaló magyar jellegű leletek Oroszországból. Kiállítás Pósta Béla régész emlékére. MNM 2020. február 17-április 26. (Kurátor)

Publikációs jegyzék (Válogatás)

Önálló könyv

1. Avarok a Herke tónál. Antológia, 2008.
2. Régészeti iskola a kincses városban (1940–1944). László Gyula kolozsvári évei. Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Kairosz Kiadó, Budapest, 2021.

Kötetszerkesztés

Magyar őstörténet. Tudomány és hagyományörzés. Szerk.: Szentpéteri József, Sudár Balázs, Petkes Zsolt, Lezsák Gabriella, Zsidai Zsuzsanna. Bp., MTA BTK MŐT 2014.

Kunkovác László: Világjelek -- Signs of the Universe, Bp., Szerk.: M. Lezsák Gabriella. Magyar Fotóművészek Szövetsége, 2016.

TV műsorszerkesztés:

Hagyaték: Fehérlófia. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna TV, 2012)

Hagyaték: Csodaszarvas. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna Tv, 2012)

Hagyaték: A lobogó. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna TV, 2012)

Hagyaték: A népzene és a néptánc. Szellemtörténeti magazinműsor szerkesztése (Duna Tv, 2012)

Tanulmányok, cikkek, recenziók (Válogatás)

1. A ló a magyar mondavilágban. História, 26. (2005) 20–23.
2. A kunszállási avarok temetkezési szokásai. Archaeologia Cumanica 2. Kecskemét, 2009. 145–164.
3. Epizódok a kolozsvári régészeti iskola történetéből – Trianon előtt és után. Életünk 2013/3. 117–125.
4. Az avarok és a magyar őstörténet. Kőrösi Csoma Sándor – Mi a magyar? A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület Kiadványa. Sepsiszentgyörgy, 2014. 157–168.
5. László Gyula életműve egy évforduló apropóján. Életünk, LII. (2014) 11. 57–74.
6. Attila sírja – Ősi rejtély a Tisza mélyén? Történelemportal, II. (2014) 3. május. 38–41.
7. A világügyelő. Tanulmányok Hoppál Mihály 70. születésnapjára. Ethnica, XVI. 3. (2014), 47–48. (Recenzió.)
8. Attila sírja. In: Kőrösi Csoma Sándor – Az igazság keresése. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület Kiadványa. Szerk.: Gazda József et al. Sepsiszentgyörgy, 2015. 385–393.

9. A bécsi magyar eredetű műkincsek és a visszaszerzésükre irányuló törekvések a reformkorban és a dualizmus alatt. In: „in nostra lingua Hringe nominant.” Tanulmányok Szentpéteri József 60. születésnapja tiszteletére. Szerk.: Balogh Csilla et al. Bp.–Kecskemét, 2015, 285–311.
10. Népvándorlás kori régészetünk és a Kunkovács-archívumban található értékek. In: Egy fotóművész időutazása. A Kunkovács-archívum helye, szerepe, művészeti és tudományos jelentősége. Bp., 2015. 22–31.
11. Vincze Zoltán: A kolozsvári régészeti iskola a Pósta Béla-korszakban. Századok, 149. (2015) 2. 528–530. (Recenzió.)
12. Írott kútfők a magyar őstörténet kaukázusi kapcsolatairól. In: Ferenczné Szöcs Éva; Gazda József; Szabó Etelka (szerk.) Kőrösi Csoma Sándor – Nyomok az időben: (Eurázsiai civilizációs rétegek). Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, 2016. 282–292.
13. László Gyula. In: Arany János: Rege a csodaszarvasról. Lakitelek, Antológia Kiadó, 2016.10.
14. Attila sírja – A folyómeder motívuma. Tanulmányok Tomka Péter 70. születésnapja tiszteletére. Szerk.: Takács Miklós et al. Győr, 2016. 417–429.
15. „Ott békültem ki a sorssal...”László Gyula kolozsvári évei (1940-1949) a tudomány és a haza szolgálatában. In.: Erdélyi Múzeum. LXXIX. kötet. 2017. 1. Füzet. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadása. Kolozsvár, 2017, 168–182.
16. A „kaukázusi őshaza” a tudományos kutatások tükrében. In: Kőrösi Csoma Sándor. Gyökereink. Szerk.: Ferencz Szöcs Éva-Gazda József-Szabó Etelka. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Sepsiszentgyörgy. 2017. 53–75.
17. A magyar őstörténet észak-kaukázusi vonatkozásai. In: Valóság, 2017. augusztus, LX. évfolyam, 8. szám. 64–74.
18. The Grave of Attila and its River-bed Burial Motif. In: Mátéffy, Attila; Szabados, György (szerk.) Shamanhood and Mythology. Archaic Techniques of Ecstasy and Current Techniques of Research: Honour of Mihály Hoppál, celebrating his 75th Birthday. Budapest, Magyar Vallástudományi Társaság (2017), pp. 281–294.
19. Törött és rongált íjak a népvándorlás kori és a 10-11. századi Kárpát-medencei leletanyagban. In: Studia ad Archaeologiam Pazmaniensia-Magyar Őstörténeti Témacsoport Kiadványok. Hadak útján XXIV. A népvándorláskor fiatal kutatóinak XXIV. konferenciája. Esztergom 2014. november 4-6. Bp-Esztergom. Archaeolingua 2017. 399–408.
20. А.М. Новичихин, Г. Лежак, Э. Галл, А. Авар: Фрагмент Лицевой Пластины Поясной Сумки Из Могильника Андреевская Щель. Размышления В Связи С Распространением Поясных Сумок На Территории Восточной Европы И Карпатского Бассейна. In: VII. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Социально-экономическое развитие населения Западного Кавказа в древности и средневековье. Материалы международной археологической

конференции (г. Краснодар, 31 мая-2 июня 2, 2017 г.). Ред. Руслан Б. Схатум, Владислав В. Улитин. Краснодар, 2017, 202–217.

21. Novicsihin, Andrey M.- M. Lezsák Gabriella- Gáll Erwin: Tarsolylemeztöredék Andrejevskaja Sceselből. Gondolatok a tarsolyok Kelet-Európai és Kárpát-medencei elterjedésével kapcsolatban. In.: Alba Regia 2017. 67-88. Beszámoló az Észak-Kaukázus előterébe vezetett régészeti kutatóutakról (2016–2017). In: Alba Regia 2017. 51–66.
22. Medgyesi Pál: Honfoglalók a Békési tájakon. Békés megye jelentősebb 10-11.századi sírleletei. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. Újsorozat IX. (XIX. kötet) Kolozsvár, 2016. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadása. 281–283. (Recenzió)
23. Kunkovács László: Világjelek. Magyar Iparművészet 2017/3. 55–58. (Recenzió)
24. Világjelek. Az etnofotográfus Kunkovács László új könyvéről. Magyar Krónika 2017/5. (május, 36. szám), 108–109. (Recenzió)
25. A teljesség templomai (Németh Zsolt: A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai II. Szombathely, 2017.) Hitel 2017/8, 126–128. (Recenzió)
26. Beszámoló az Észak-kaukázusi régészeti kutatóutakról. In: Körösi Csoma Sándor. Kötődések. Szerk.: Ferenczné Szöcs Éva és Gazda József. Körösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Sepsiszentgyörgy, 2018. 230–234.
27. A Kis-Szamos völgyének régészeti repertórium. Valóság, 2018. november, LXI. évfolyam 11. szám. 98–104. (Recenzió)
28. Андрей Новичихин - Габриэлла М. Лежак - Эрвин Галл: Позолоченный серебряный наконник, украшенный пальметным орнаментом, из могильника Андреевская щель близ Анапы. In: VIII. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Война и торговля как факторы исторического развития народов Западного Кавказа в древности и средневековье. Материалы международной археологической конференции (г. Анапа, 29-31. мая, 2018 г.) Ред. Руслан Б. Схатум, Владислав В. Улитин. Краснодар, КГИАМЗ им. Е.Д. Фелицына. 2018, 226–241.
29. Erwin Gáll – Gabriella M. Lezsák – Andrey Novichikin: Fragmentul de plăcuță de geantă de la Andreevskaia Shchel (Anapa, Federația Rusă). Observații privind răspândirea geanților decorate cu plăcuțe în secolul al X-lea. Revista Arheologică, serie nouă (Republica Moldova) 14/1, 2018, 59–78.
30. Gabriella M. Lezsák – Andrey Novichikhin – Erwin Gáll: The analysis of the discoid braid ornament from Andreyevskaya Shhel (Anapa, Russia) (10th century). Acta Archaeologica Carpathica 53. 2018, 143–168.
31. Erwin Gáll – Gabriella M. Lezsák: A view from the West to the East. An analysis of the characteristics, chronology, and distribution of the sabretache plates in the 10th century. Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, Jahrgang 46. 2018, 85–112.

32. M. Lezsák Gabriella – Székely Zsolt: "Kedves komám!" László Gyula és Székely Zoltán levelezése. In: *Acta Siculica* 2018–2019, 285–305.
33. Андрей Новичихин, Габриэлла М. Лежак, Эрвин Галл: Находки венгерского типа из могильника «Андреевская щель». IX. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Ред. Руслан Б. Схатум, Владислав В. Улитин. Краснодар, КГИАМЗ им. Е.Д. Фелицына, Краснодар, 2019. 207–217.
34. The Avar-period cemetery of Kunszállás-Fülöpjakab (Bács-Kiskun county, Hungary). In: Genetic insights into the social organisation of the Avar period elite in the 7th century AD Carpathian Basin. Veronika Csáky et al. *Scientific Reports*, 2020, 6–7.
35. A 6–11. századi Kárpát-medencei temetkezések szándékosan rongált íjairól. In: *Первый Молдо–Венгеский археологический круглый стол, посвященный вопросам раннего средневековья Восточной Европы. Кишинёв, 10–11 июня 2015. Kišinëv, 10-11 iună 2015.) / I. Moldáv–magyar régészeti kerekasztal konferencia Kelet-Európa kora középkoráról. Kisinyov, 2015. június 10–11. Türk, Attila; Budai, D. Adorján; Dergačev, Liliá; Sinika, Vitalij; Rabinović, Roman. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Martin Opitz Kiadó, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Őstörténeti Kutatócsoport, Budapest, 2020, 187–199.*
36. Ezer és ezer jel. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. Honfoglaló magyar jellegű leletek Oroszországból. Kiállítás Pósta Béla régész emlékére. Kiállítás-vezető, MNM 2020. február 17-április 26. 15 p. (2020)
37. Thousands and thousands signs. Caucasian Sources of our Prehistory. Exhibition of Hungarian-type finds from the conquest Period from South Russia. In memoriam of Béla Pósta archaeologist. Hungarian National Museum, February 17. 2020- Ápril 26, 2020. Exhibition Guide Book, Bp., Hungarian National Museum, 2020.
38. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. In: *Határtalan régészet* 2020/5. 69–71.
39. Hunor és Magyar nyomában – etnogenezisünk kaukázusi kérdései. Beszélgetés M. Lezsák Gabriella régésszel. In: *Hitel*, 2020. december, 21–29.
40. A magyar őstörténet kaukázusi forrásai. In: *Neparáczki, Endre (szerk.) Magyar őstörténeti műhelybeszélgetés. Budapest, Magyarságkutató Intézet (2020) 193–244.*
41. "Gondolatok a pincében." László Gyula és a székely humor rímekben (1944 nyarán az Erdélyi Tudományos Intézetben). In: *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* 64 (2020), 57–73.
42. László Gyula kolozsvári évei (1940–1949). In: *Gróf Péter – Hoppál Mihály – Szabados György szerk.: „Elődeim kezét fogom, az ő munkájukat folytatom”.* Emlékkötet László Gyula halálának 20. évfordulójára. Budapest, 2021. 11–38.
43. Andrej Novicsihin, M. Lezsák Gabriella, Gáll Erwin: Az Anapa melletti Andrejevskaja scsel 10. századi leleteinek Kárpát-medencei párhuzamai. In: *Ephemeris Hungarologica* 2021/1, 147–168.

44. Tudománypolitika és régészet a két világháború közötti Magyarországon. A kolozsvári régészeti iskola a „visszatért Észak-Erdély” alatti időszakban (1940–1944). In: Valóság, 2021/3, 57–68.
45. Roska Márton a kolozsvári egyetem Ősrégészeti Tanszéke élén (1940–1945). Tanártársak, tanítványok. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. Új sorozat XII–XIII. (XXII–XXIII.), 2017-2018. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2021, 273–287.
46. „A sírok nem némák...” László Gyula régészeti tevékenysége Erdélyben. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. Új sorozat XII–XIII. (XXII–XXIII.) Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2021, 237–255.
47. A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai (Németh Zsolt: A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai. Északkeletés a Tisza völgye. Budapest, 2019, Magyarországtudományi Intézet, 192 p.) In: Valóság, 64. évfolyam/1 (2021) 104–106. (Recenzió)
48. Новичихин А.М., М. Lezsák Gabriella, Галл Э.: Российско-Венгерская археологическая экспедиция 2019 г.: Раскопки средневекового могильника «андреевская щель-1. In: Чайка, Иван Геннадиевич; Jefremov, Juri Vasilievics; Konstantinidi, Kristófor Alekszandrovcics (szerk.) ВЕСТНИК КРАСНОДАРСКОГО РЕГИОНАЛЬНОГО ОТДЕЛЕНИЯ РУССКОГО ГЕОГРАФИЧЕСКОГО ОБЩЕСТВА, Krasnodar, Kuban State University (2021) pp. 492–495.
49. А.М. Новичихин, Г.М. Лежак. Исследование средневекового могильника Андреевская щель 1. In: Археологические открытия, 2019 год. Москва: ИА РАН. Институт археологии, 2021, 239–241.
50. „Erdély földjének régészeti feltárása, s a már végzett munkáról pontos számadás.” : Az Erdélyi Tudományos Intézet régészeti szakosztálya (1940-1949) In: Erdélyi Múzeum 83/1 (2021), 129–143.
51. Régészeti iskola a kincses városban (1940–1944). László Gyula kolozsvári éve. Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Kairosz Kiadó, Budapest, 2021.
52. Őstörténetünk kaukázusi forrásai. A 100 éve elhunyt Pósta Béla (1862-1919) régész emlékére. In: Gazda, József; Ferenczné, Szócs Éva (szerk.) Kőrösi Csoma Sándor: Sorskérdéseink. Kovászna, Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, (2021) 317–329.
53. Новичихин А.М., Лежак Г., Галл Э.: Археологические параллели находок X века из могильника Андреевская щель, близ Анапы, с находками из Карпатского бассейна. /ДРЕВНОСТИ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА И ПРИЛЕГАЮЩИХ ТЕРРИТОРИЙ. Научный альманах, посвященный 95-летию юбилею крупнейшего специалиста по аланской археологии и истории, доктора исторических наук Владимира Александровича Кузнецова. ИЗ ИСТОРИИ КУЛЬТУРЫ НАРОДОВ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА (FROM THE HISTORY OF THE NORTH CAUCASIAN PEOPLES CULTURE). Сборник научных статей / коллектив авторов; под ред. д-ра ист. н., доц. Ю.А. Прокопенко, к-та ист. н. С.Н. Малахова. – Ставрополь: Печатный Двор, 2022. – Вып. 15., 250–268.

54. Onogurok és szabiok a Meóthisz mellékén. In: Neparáczki, Endre (szerk.) Magyar őstörténeti műhelybeszélgetés II. Budapest, Magyarságkutató Intézet (2022), 135–160.
55. Új adatok a honfoglaló magyarok részleges lovastemetkezéseinek eredetéhez. In: Hoppál, Bulcsú; Szabados, György (szerk.) Mítosz és történelem II. Tanulmányok Hoppál Mihály 80. születésnapjára. Budapest, Európai Folklór Intézet, Magyar Vallástudományi Társaság (2022), 249–266.
56. Türk A.-Füredi Á.-Nyikityina T. B.-Strohmayr Á.-Lezsák G.-Gáll E.-Harangi F.: Tarsolylemezek és szegélyveretes tarsolyok Kelet-Európa kora középkori régészeti hagyatékában In: Virágos Gábor (szerk.): Tarsolylemezek - A honfoglaló elit kincsei. Kiállítási katalógus, Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum, 2022, 14–22.
57. Bevezető a képeskönyvhöz. In: Dorner, Anita (szerk.): A csodaszarvas mondája. Budapest, Kairosz Kiadó, 2022.
58. Szabó György. In: Tóth, Arnold; Élesztős, László (szerk.) Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Budapest, Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület, 2022, 310.
59. Perczely Nándor. In: Tóth, Arnold; Élesztős, László (szerk.) Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Budapest, Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület, 2022, 265–265.
60. Pálffy Antal. In: Tóth, Arnold; Élesztős, László (szerk.) Magyar Múzeumi Arcképcsarnok II. Budapest, Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület, 2022, 256–257.
61. Gnechchi-Ruscone Guido Alberto, Szécsényi-Nagy Anna, Koncz István, Csiky Gergely, Rác Zsófia, Rohrlach A.B., Brandt Guido, Rohland Nadin, Csáky Veronika, Cheronet Olivia, Szeifert Bea, Rác Tibor Ákos, Benedek András, Bernert Zsolt, Berta Norbert, Czifra Szabolcs, Dani János, Farkas Zoltán, Hága Tamara, Hajdu Tamás, Jászberényi Mónika, Kisjuhász Viktória, Kolozsi Barbara, Major Péter, Marcsik Antónia, Kovacsóczy Bernadett Ny., Balogh Csilla, Lezsák Gabriella M., Ódor János Gábor, Szelekovszky Márta, Szeniczey Tamás, Tárnoki Judit, Tóth Zoltán, Tutkovics Eszter K., Mende Balázs G., Geary Patrick, Pohl Walter, Vida Tivadar, Pinhasi Ron, Reich David, Hofmanová Zuzana, Jeong Choongwon, Krause Johannes: Ancient genomes reveal origin and rapid trans-Eurasian migration of 7th century Avar elites. CELL 185, 8 pp. 1402-1413. Paper: e21, 12 p. (2022)
62. Csáky Veronika, Gerber Dániel, Csiky Gergely, Koncz István, Szeifert Bea, Mende Balázs Gusztáv, Egyed Balázs, Pamjav Horolma, Marcsik Antónia, Molnár Erika, Pálfi György, Gulyás András, Kovacsóczy Bernadett, M. Lezsák Gabriella, Lőrinczy Gábor, Szécsényi-Nagy Anna, Vida Tivadar: Az avar kori elit eredetének és rokoni szerveződésének archeogenetikai vizsgálata. In: Türk Attila; Jancsik Balázs; Sudár Balázs (szerk.): "Hadak útján". A népvándorlaskor fiatal kutatóinak XXIX. konferenciája. = 29th Conference of scholars on the Migration Period, 2. kötet. Budapest, Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Őstörténeti Kutatócsoport, Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, Régészettudományi Intézet, Martin Opitz Kiadó (2023), 59–78.
63. Néhány gondolat a Kárpát-medencei lemezes hajfonatkorongok keleti elterjedéséről. In: Kőrösi Csoma Sándor - Tények és érvek a magyarságkutatásban. Szerk.: Ferenczné Szőcs Éva. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Sepsiszentgyörgy, 2023. 472–481.

64. Некоторые мысли о параллелях венгерских пластинчатых наконечников эпохи обретения родины, обнаруженных к востоку от карпатского бассейна. In: Из истории культуры народов Северного Кавказа. Сборник научных статей / коллектив авторов; под ред. д-ра ист. н., доц. Ю.А. Прокопенко, к-та ист. н. С.Н. Малахова. – Ставрополь–Москва: Печатный Двор, 2023. – Вып. 16. 314–327.

65. Részleges lovastemetkezések a kelet-európai steppén. In: Határtalan Régészet 2023/3. 51–54.

66. Attila hun nagykirály temetése. A folyómeder és a hármaskoporsó. In: Határtalan Régészet 2023/3. 55–58.

67. László Gyula kolozsvári évei, 1940–1949. In: Rubicon 2023/9. 18–29.

68. Kunkovács, ahogyan még nem láttuk. In: Magyar Hírlap, 2023.11.23.

69. „Nekem a sors fényképezőgépet adott a kezembe” In: Napútonline, 2023.12.01.

Tudományos előadások (Válogatás)

Felsőoktatásban

1. Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régész Tanszék, 2013. őszi szemeszter: M. Lezsák Gabriella: A hunok és az avarok eurázsiai és Kárpát-medencei története és régészete. Orosz és magyar nyelven magyar és kazak diákoknak.

2. Kecskeméti Tanítóképző Főiskola, 2014. tavaszi szemeszter, 6 előadás: M. Lezsák Gabriella: Nemzeti jelképeink.

ELKH BTK

1. MŐK 2021. május 28: M. Lezsák Gabriella: Régészeti kutatások az Észak-Kaukázusban. Andrejevskaja scsel kora középkori temetője.

Tudományos-népszerűsítő előadások (Válogatás)

1. Kunszállási Általános Iskola: 2014. február 20. M. Lezsák Gabriella: A sztyeppe civilizáció népeinek története és régészete

2. Fülöpjakabi Általános Iskola: 2014. február 20. M. Lezsák Gabriella: A sztyeppe civilizáció népeinek története és régészete

3. Bugaci Általános Iskola: 2014. március 13. M. Lezsák Gabriella: A sztyeppe civilizáció népeinek története és régészete

4. Jakabszállási Általános Iskola: 2014. március 13. M. Lezsák Gabriella: A sztyeppe civilizáció népeinek története és régészete.
5. Pilisvörösvár, Mű-hely Galéria: 2014. január 24: M. Lezsák Gabriella: Az avarok.
6. Bugac, Kurultáj: 2016. augusztus 14. M. M. Lezsák Gabriella: Vezéri sírok a honfoglalás korában.
7. Egyházasköte, Baranta-völgy: 2017. március 30. M. Lezsák Gabriella: „Schytia Europaea”. A magyarság és a Kaukázus térsége. A 2016-os régészeti expedíció eredményei.
8. Visegrád, Művelődési Ház: 2018. március 23. M. Lezsák Gabriella: A magyarság és a Kaukázus térsége.
9. Bugac, Kurultáj: 2018. augusztus 12. M. Lezsák Gabriella: A magyarság és a Kaukázus térsége.
10. Szent Korona Előadások (Szent Korona Országáért Alapítvány), Budakalász, 2019. április 27. „Vadat üzni feljövének...” 9-10. századi magyar jellegű leletek a Kaukázus térségéből.
11. Ősök Napja (Magyar-Turán Alapítvány), Bugac, 2019. 8. 17.: „Vadat üzni feljövének...” Honfoglaló magyar jellegű leletek a Kaukázus északi előteréből.
12. MŐK 2021. július 21. : M. Lezsák Gabriella: A csodaszarvas nyomában. Régészeti kutatások a Kaukázus északi térségében.
13. Lánchíd Kör, Budavári Evangélikus Egyházközség tanácsterme. M. Lezsák Gabriella: A Csodaszarvas nyomában a Pontusz-Kaukázus térségében. 2023. Január 21.
14. Budai Egyetemei Katolikus Gimnázium, 2023. 11.10. M. Lezsák Gabriella: A Csodaszarvas nyomában a Pontusz-Kaukázus térségében.

Média szereplés (Válogatás):

<http://www.kolozsvariradio.ro/2018/09/20/husz-eve-hunyt-el-a-magyar-regeszeti-kiemelkedo-egyenisege/>

[https://mediaklikk.hu/video/m5-hirado-2019-12-18-i-adas/11'-től 13'15"-ig.](https://mediaklikk.hu/video/m5-hirado-2019-12-18-i-adas/11'-től%2013'15)

<https://www.magyarhirlap.hu/belfold/20190618-paradigmavaltas-az-ostortenetben>

<https://www.origo.hu/tudomany/20191018-velhetoen-magyar-vonatkozasu-regeszeti-leletek-kerultek-elo-a-kaukazus-videken.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=QfWLXVzpPHg>

<https://www.magyarhirlap.hu/kultura/20200217-a-szittya-hun-magyar-rokonsag-folytonos>

<https://www.mixcloud.com/karcfm/hangok-sz-%C3%ADnek-%C3%ADzek-2020-02-22-0900-1100-2/>

Tőkéczkai és Takaró - Nagy magyar utazók: Julianus barát

<https://nava.hu/id/3622686/>

Kutatók nyomában

<https://nava.hu/id/3630408/>

Paletta

<https://nava.hu/id/3618720/>

Kult` 30

<https://nava.hu/id/3614976/>

Tőkéczkai és Takaró – Késő avar kor - Honfoglalás

<https://nava.hu/id/3710629/>

M5 história

<https://nava.hu/id/4054789/>

M5 Híradó

<https://nava.hu/id/3594600/>

M5 Híradó

<https://nava.hu/id/3614779/>

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2020/02/osmagyar-leletek-a-csodaszarvas-foldjeron>

Rácz András: A régészprofesszor, aki átírta a magyar múltat. Magyar Nemzet 2022, május 16.

https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/05/a-regeszprofesszor-aki-atirta-a-magyar-multat?utm_campaign=20220516&utm_medium=email&utm_source=magyarnemzet_napi_hirlevel

Bálint-Pataki József: László Gyula, a régészprofesszor, aki átírta a magyar múltat. 2022. május 22. MASZOL. <https://maszol.ro/cimke/Megszolalt-a-heten-1>.

Kovács Gergő: Magyar őstörténet: Legendákat igazolhatnak az új tudományos felfedezések. Mandiner, 2022. október 25.

https://mandiner.hu/cikk/20221025_magyar_ostortenet_laszlo_gyula_lezsak_gabriella

Csomakőrös (Románia), Csoma napok, 2023. máj. 6.

<https://www.3szek.ro/load/cikk/157814/magyarnak-lenni-lelki-orokseg-csoma-napok>

Laudáció, könyvbemutató

M. Lezsák Gabriella: Kunkovács László: Világjelek. - Signs of the Universe. Bp. 2017. Magyar Fotóművészek Szövetsége. c. könyvének laudációja. Magyarság Háza, 2017. március 3.

M. Lezsák Gabriella: A teljesség templomai. Németh Zsolt: A Kárpát-medence legkülönlegesebb Árpád-kori templomai II. B.K.L. Kiadó, 2017. c. könyvének laudációja. AVE Kiállítóház, 2017. április 26.

Könyvbemutató (Saját)

1. ELKH BTK MÓK, Bp. 2022, szeptember 2. (Szulovszky János: M. Lezsák Gabriella: régészeti iskola a kincses városban. Bp., Kairosz, 2021.)
2. Kolozsvári Magyar Napok, Kolozsvár, Bocskai Ház, 2022. aug. 16. (Gergely Balázs: M. Lezsák Gabriella: Régészeti iskola a kincses városban. Bp., Kairosz, 2021.)

Recenzió (kapott)

1. Művelődés c. folyóirat (Kolozsvár): <https://muvelodes.net/konyveshaz/laszlo-gyula-kevesbe-ismert-evei>
Benkő Levente: László Gyula kevésbé ismert évei. Művelődés LXXXV évfolyam - 2022»Július»
2. Balázs Géza nyelvész
<http://www.balazsgeza.hu/?p=13585>
http://www.balazsgeza.hu/?category_name=naplo
3. Szulovszky János: M. Lezsák Gabriella: Régészeti iskola a kincses városban (1940-1944). László Gyula kolozsvári évei. Magyar Őstörténeti Kutatócsoport Kiadványok 3. Bölcsészettudományi Kutatóközpont –Kairosz Kiadó, Budapest, 2021. 414 p. Ethnographia 134. évfolyam 2023 2. szám, 413-414.

Konferenciák (Válogatás):

1. A Kárpát-medencei avar korszak datálási problémái. Hadak útján XXIII. A népvándorlaskor fiatal kutatóinak XXIV. konferenciája. Veszprém, 2013. október 4.
2. Attila sírja – A folyómeder motívuma. A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület Konferenciája, Kovászna (Románia) 2014. április 11.
3. Törött és rongált ijak a népvándorlás-kori és a 10-11. századi kárpát-medencei leletanyagban. Hadak útján XXIV. A népvándorlaskor fiatal kutatóinak XXIV. konferenciája. PPKEBTK-Régészeti Tanszék – MTA BTK Magyar Őstörténeti Témacsoport. Esztergom, 2014. 4-6.
4. A Kaukázus térségének szerepe a magyar őstörténet kutatásában. Kőrösi Csoma Sándor. Műveltségértégtudományok Euráziában – A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület 26. tudományos konferenciája. Kovászna (Románia). 2015. április 11.
5. О семантике разрушенных луков в погребениях 6-11 вв. в Карпатском бассейне. Moldáv-magyar kerekasztal-konferencia. Kisinyov (Moldávia). 2015. június 10.

6. Az avar kori szalagfonatos övdíszek. „Hadak útján”. A népvándorláskor fiatal kutatóinak XXV. konferenciája. Duna-menti Múzeum, Észak-Komárom (Szlovákia). 2015. október 22.
7. A kaukázusi őshaza a tudományos kutatások tükrében. Kovászna (Románia), Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület konferenciája, 2016. április 9.
8. Vezéri sírok a honfoglalás korában. Szabolcs vezér szobrának avatása alkalmából tartott tudományos konferencia. Pusztaszabolcs, 2016. július 31.
9. M. Lezsák Gabriella: Scythia Europaea". A magyarok és a Kaukázus térsége. A 2016-os régészeti expedíció eredményei. Kőrösi Csoma Sándor Tudományos konferencia, Kovászna. (2017. április 7-8.) "Scythia Europaea".
10. Венгры и кавказский регион. Результаты археологической экспедиции 2016 года. VII. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Социально-экономическое развитие населения Западного Кавказа в древности и средневековье (VII. "Anfimovszki előadássorozat" a Nyugat-Kaukázus régészetéből. A Nyugat-Kaukázus lakosságának társadalmi-gazdasági fejlődése az őskorban és a középkorban). 2017. május 31-június 2., Krasznodar.
11. SESIUNEA INTERNAȚIONALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE "ARHEOLOGIA MILENIULUI I P. CHR.", ediția a XVI-a, Ploiești, 24-25 august 2017. INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMUNICATION CONFERENCE, "ARCHAEOLOGY OF THE FIRST MILLENNIUM A.D." the 16 th edition, PLOIEȘTI, AUGUST 24 - 25 TH, 2017.
12. Novicsihin, Andrey M. – Lezsák Gabriella – Gáll Erwin – Avar Ákos: Tarsolylemeztöredék Andrejevskaja Scselből. Gondolatok a tarsolyok kelet-európai és Kárpát-medencei elterjedésével kapcsolatban. Hadak útján XXVII. A népvándorláskor fiatal kutatóinak XXVII. konferenciája. 2017. október 27–28.
13. Андрей Новичихин - Габриэлла М. Лежак - Эрвин Галл: Позолоченный серебряный наконечник, украшенный пальметным орнаментом, из могильника Андреевская щель близ Анапы. VIII. «Анфимовские чтения» по археологии Западного Кавказа. Война и торговля как факторы исторического развития народов Западного Кавказа в древности и средневековье. Материалы международной археологической конференции (г. Анапа, 29-31. мая, 2018 г.) Krasznodari Tájvédelmi Múzeum-Anapai Régészeti Múzeum, Анапа (Ru, Krasznodari járás), 2018. május 29-május 31.
14. M. Lezsák Gabriella: „Ott békültem ki a sorssal...” László Gyula kolozsvári évei (1940-1949). Konferencia a 20 éve Nagyváradon elhunyt László Gyula régész, történész emlékére. Nagyvárad, 2018. június 18.

15. M. Lezsák Gabriella: „Ott békültem ki a sorssal...” László Gyula kolozsvári évei (1940-1949). Konferencia a 20 éve Nagyváradon elhunyt László Gyula régész, történész, a kolozsvári egyetem egykori tanára emlékére. Kolozsvár, 2018. augusztus 25.
16. Erwin GÁLL - Gabriella M. LEZSÁK - Andrey NOVICHIKHIN: Observații privind răspândirea genților decorate cu plăcuțe în secolul al X-lea. In: Conferința națională INTER TEMPORA. CRONOLOGIA PERIOADEI MEDIEVALE TIMPURI (SECOLELE VII-XIII). PROBLEME, ABORDĂRI ȘI REZULTATE. Arad, România, 2018. szeptember 26 – 28.
17. M. Lezsák Gabriella: László Gyula kincses Kolozsvárott (1940-1949). László Gyula Emlékkonferencia, Sepsiszentgyörgy, Székely Nemzeti Múzeum, 2018. október 23.
18. M. Lezsák Gabriella: László Gyula kolozsvári évei (1940-1949). „Elődeim kezét fogom hát, az ő munkájukat folytatom...” Emlékkonferencia László Gyula halálának 20. évfordulójára. NMI László Gyula Intézet-MNM Mátyás király Múzeum, Visegrád, 2018. Június 22.
19. Novicsihin, Andrej- M. Lezsák Gabriella-Gáll Erwin: Palmettamintás aranyozott ezüst hajfonatkorong az Anapa melletti Andrejevskaja scselből (RU, Krasznodari járás, Kubán-vidék). „Hadak útján”. A népvándorláskor fiatal kutatóinak XXVIII. konferenciája. Mosonmagyaróvár, 2018. október 5-6.
20. Андрей Новичихин, Габриелла М. Лежак, Ервин Галл: Находки венгерского типа из могильника «Андреевская щель». IX. «АНФИМОВСКИЕ ЧТЕНИЯ» ПО АРХЕОЛОГИИ ЗАПАДНОГО КАВКАЗА”. «Краснодарский Государственный Историко-Археологический Музей-Заповедник им. Е.Д. Фелицына». Анапа (RU). 2019. 05. 29.
21. M. Lezsák Gabriella: „A sírok nem némák, hanem gazdag őrzői népünk egykori életének.” László Gyula régészeti tevékenysége Erdélyben. A történelem műhelyében. Kutatástörténet és történész-életpályák Erdélyben a XX. században. Az Erdélyi Múzeum Egyesület jubileumi konferenciája a Magyar Tudomány Napja alkalmából. Kolozsvár (Románia), 2019. november 23.
22. Gáll Erwin – M. Lezsák Gabriella: A magyar honfoglalás korának régészeti kutatásáról - a Kaukázus térségének kérdésköre. Magyar Őstörténeti Műhelybeszélgetés. Budapest, MKI, 2019. december 7.
23. Новичихин А., Лежак Г., Галл Э., Баранюк А., Крутоголовенко К., Прокофьев Р., Схатум Р.: Раскопки средневекового могильника «Андреевская щель 1» в 2019 г. Результаты работ российско-венгерской археологической экспедиции. X. «АНФИМОВСКИЕ ЧТЕНИЯ» ПО АРХЕОЛОГИИ ЗАПАДНОГО КАВКАЗА, 2020 г. 23 октября, г. Анапа (RU.)
24. M. Lezsák Gabriella–Gáll Erwin: Régészeti kutatások a Kaukázus előterében.

Andrejevskaja scsel kora középkori temetője. Sötét idők hétköznapjai. Debreceni Déri Múzeum. Debrecen, 2020. február 14.

25. M. Lezsák Gabriella: László Gyula kolozsvári évei (1940-1949). Eurázsiai Összefogásért Alapítvány-Balatonrendes Önkormányzata. László Gyula születésének 110. évfordulója alkalmából rendezett emlékkonferencia. Balatonrendes, 2020. szeptember 2.
26. M. Lezsák Gabriella: Régészeti kutatások a Kaukázus északi előterében. Eredmények és lehetőségek. Kovászna (RO), Kőrösi Csoma Sándor Tudományos konferencia, 2021. július 1.
27. M. Lezsák Gabriella: Onogurok és szabírok a Meótság-mellékén. Bp., MKI, 2021. nov. 25.
28. M. Lezsák Gabriella: A kárpát-medencei honfoglaláskori lemezes hajfonatkorongok keleti kapcsolatrendszeréről. Kovászna, Kőrösi Csoma Sándor Egyesület, 2022, április 28.
29. M. Lezsák Gabriella: Új adatok a honfoglaló magyarok részleges lovastemetkezéseinek eredetéhez. MÍTOSZ ÉS TÖRTÉNELEM II. konferencia Hoppál Mihály 80. születésnapja tiszteletére. Bp., 2022, szeptember 30.
30. M. Lezsák Gabriella: Újabb adatok a honfoglaló magyarok részleges lovastemetkezéseinek eredetéhez. Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület, Csomakőrös, 2023. máj. 4. csütörtök.
31. M. Lezsák Gabriella: Ipolyi Arnold megállapításai a lókultusról az újabb régészeti adatok tükrében. Tudományos emlékülés Ipolyi Arnold születésének 200. évfordulóján. Egri Érseki Palota, 2023. okt. 18.